

ŽAN-LIK BANALEK

UBISTVA U BELOJ ZEMLJI

SLUČAJ KOMESARA DIPENA

Prevela s nemačkog
Dušica Milojković

 Laguna

Naslov originala

Jean-Luc Bannalec

BRETONISCHES GOLD

Copyright © 2014, Verlag Kiepenheuer & Witsch GmbH
& Co. KG, Cologne/ Germany

Translation copyright © za srpsko izdanje 2025, LAGUNA

Za L.

*Dok ne doznaju na čemu su jedno s drugim,
ljudi moraju zajedno da pojedu sedam džakova soli.*

BRETONSKA POSLOVICA

Prvo poglavlje

Prvi dan

Čudnovata aroma ljubičica kojom je cvet soli odisao u danima nakon žetve mešala se s mirisom teške gline, soli i joda u vazduhu jer je so ovde, usred Bele zemlje – *Gven Ran*, prostranog predela za dobijanje soli u Gerandu – sa svakim dahom imala još jači miris i ukus nego drugde na obali. Ovaj posebni miris ispunjavao je sada, na kraju leta, celo područje s koga se ubirala so. Stari paludijeri, seljaci koji se bave ubiranjem soli, pričaju da ponekad može čoveku da pomuti um i da stvara opsene i iluzije.

Bio je to bizaran predeo, od koga zastaje dah. Predeo od četiri elementa koji čine alhemiju soli: mora, sunca, zemlje i vetra. Nekada veliki morski zaliv, pa zatim laguna, zemlja koju more plavi, a koju su vešte ljudske ruke uspele da iskoriste, na poluostrvu koje je Atlantik svojim talasima stvorio između Lore i Vilene. Ponosni srednjovekovni gradić Gerand – po kome je ceo kraj i dobio ime – činio je desni bok područja s koga se ubirala so. Na jugu, ovo se područje gubilo u preostalom delu lagune, na čijoj suprotnoj strani je ležao Kroazik, sa svojom čarobnom lukom. Odatle je mogla da se posmatra upečatljiva predstava: moćnim, pradavnim ritmom Atlantik je lagunu

snabdevao vodom i ovu dovodio do finih kapilara „njiva“ za ubiranje soli. Naročito u danima *gran marea*, nagle i visoke plime, koji bi usledili posle punog meseca.

Bela zemlja bila je potpuno ravna, bez i najmanjeg uzvišenja. Već više od dvanaest vekova podeljena na brojne velike, manje i vrlo male, matematički precizno načinjene pravougaone bazene za izdvajanje soli, koji su se, opet, sastojali iz naizgled proizvoljnih tekućih oblika zemlje i vode. Beskrajno razgranati, dobro promišljeni sistem kanala, bazena za skladištenje, bazena za pripremno zagrevanje, bazena za isparavanje i bazena za ubiranje soli. Sistem sa samo jednim ciljem: da se branama uhvaćeno more, što je sporije moguće, pošalje na putovanje tokom koga će sunce i vetar učiniti da voda skoro potpuno ispari, dok se ne formiraju prvi kristali. Ova so bila je čista esencija mora. Nazivali su je „detetom sunca i vetra“. Poetska imena davana su i bazenima: *glib, sprud, plima, alga, solana*. Jedan od bazena solana za ubiranje soli, u neizmenjenom obliku postojao je još od doba Karla Velikog. Bazeni za ubiranje soli bili su za paludijere svetinja jer je sve zavisilo od njih, od njihovog „karaktera“: od njihovog dna, različitih vrsta gline i njihovog različitog sastava minerala. Lenji, velikodušni, zadovoljni, grozničavi, osetljivi, tvrdi, tvrdoglavi – paludijeri su o njima govorili kao o ljudima. U njima se pod otvorenim nebom stvarala i ubirala so. Belo zlato.

Pustolovno uski, ničim neučvršćeni putevi vijugali su duž bazena i činili nerazmrsive lavirinte, dostupne uglavnom samo pešice. I mada je zemlja na kojoj se ubire so bila ravna, ipak se nikada nije videlo daleko jer su zemljani zidovi različite visine išli duž bazena i duž staza, a tu su rasli i oštro žbunje, grmlje, visoka trava nakrivljena u pravcu vetra i od sunca izbledela kao slama. Tek tu i tamo poneko čvornovato drvo. Nasumično su bile razbacane kolibe seljaka koji se bave ubiranjem soli, izgrađene od kamena, drveta i lima.

A sada, u septembru, svuda se mogla videti zaslepljujuća belina soli koja se tokom leta nagomilala u poprilična brdašca.

Veštački stvorena brdašca, pri vrhu zašiljena poput vulkana, poneka visoka i po dva-tri metra.

Komesar Žorž Dipen iz policijskog komesarijata Konkarnoa morao je da se nasmeši. Bio je to nestvaran pejzaž. Fantastična scena. Raspoloženje su još više pojačavale jarke boje na nebu i u vodi – ekstravagantna predstava najrazličitijih tonova ljubičaste, ružičaste, narandžaste i crvene – boje koje je za sobom ostavljalo sunce na zalasku. Dok se noć poznog leta polako spušta, nakon još jednog sparnog i vrelog dana, započeo je svež povetarac koji donosi olakšanje.

Komesar Dipen je zaključao kola, plavo-belo-crveni policijski automobil. Upečatljivo stari i problematično mali pežo 106 služio je Komesarijatu kao rezervno vozilo za sve namene. Dipenov sopstveni, nežno voljeni, a u isto vreme takođe veoma stari sitroen XM već deset dana bio je kod mehaničara. Ponovo hidropneumatika.

Dipen je parkirao uz rub puta, napola u travi. Odatle će krenuti peške.

Bio je to uzan, ali ipak asfaltiran putić, koji je haotično krivudao kroz polja soli. Nije ga bilo lako naći, polazio je od Rut de Mara, i bio je jedan od tri krivudava puta između Kroazika i Geranda koji su uopšte vodili kroz slanu zemlju.

Dipen je razgledao naokolo. Nigde nikoga. Na celom Močvarnom putu nije sreo ni jedna jedina kola. Činilo se da se na njivama soli dan završio.

Inspektor je imao samo rukom nacrtanu skicu mesta do kojeg je hteo da ode. Na njoj se videla koliba u blizini njiva soli, više u pravcu otvorene lagune. Na udaljenosti od možda tri stotine metara. Potražiće bazen soli koji mu je potreban i kolibu koja ide uz njega i pogledaće da li ima „nečeg sumnjivog“ – morao je da prizna da je sve to neobično.

Malo će pogledati, a onda ide pravo putem za Kroazik. Tako je bar Dipen to zamislio: da nakon kratkog obilaska mesta, koji će verovatno ostati bez ikakvih rezultata, petnaest

minuta kasnije u *Širokom prostranstvu* pojede bretonsku ribu list, pečenu na slanom buteru dok ne dobije zlatnosmeđu boju. I da uz čašu hladnog belog vina kinski gleda u vodu, u tirkiznu lagunu s belim peskom, dok na zapadu polako nestaju poslednji ostaci svetlosti. Jednom je već bio u Kroaziku, prošle godine sa svojim prijateljem Anrijem, i gradić mu je ostao u najlepšoj uspomeni, kao i riba list.

Komesar Dipen je – bez obzira na činjenicu da su ga ovamo doveli krajnje nejasni, problematični, zapravo smešni razlozi – ove večeri bio izrazito dobre volje. Imao je, naime, ogromnu potrebu da najzad ponovo malo izađe napolje, na svež vazduh. Pet nedelja je – manje ili više po ceo dan – proveo u svojoj zagušljivoj, buđavoj kancelariji. Pet nedelja! Bavio se glupom papirologijom, formalnim stvarima, uobičajenim šikaniranjem birokratije – poslom od koga se život pravog komesara, za razliku od onog u knjigama i filmovima, ipak u velikoj meri sastoji: nova službena vozila za njegovu dvojicu inspektora, i novi „propisi o korišćenju vozila datih policijskoj službi na upotrebu“ na dvadeset osam priloženih strana, dokument u devet tačaka i praktično bez razmaka među redovima, „izuzetno važan“, s „određenim brojem presudnih novina“, kako je tvrdila prefektura; povećanje plate za Nolven (ipak!), njegovu univerzalno sposobnu sekretaricu, za koje se borio dve godine i devet meseci; mučno napuštanje dva stara i sasvim beznačajna slučaja. To mu je bio rekord otkad je iz Pariza „premešten“ na kraj sveta. Pet nedelja kancelarijskog posla, tokom ovih magičnih dana poznog septembra, čija je čarobna svetlost uspevala da nadmaši čak i onu tokom ostalih meseci. Nedelje stabilnog, spektakularnog severnoatlantskog anticiklona, kao iz udžbenika, ni kapi kiše – „Bretanja uživa u lekovitim moćima sunca“, pisale su novine. Pet nedelja tokom kojih je Dipenovo neraspoloženje raslo skoro iz dana u dan. Postao je nepodnošljiv, i to svima.

Molba Lilu Breval da malo pogleda polja soli – mada, naravno, nije imao nikakve veze s tim područjem – bila mu je i te kako dobrodošao izgovor da krene na lep izlet. Na kraju bi Dipenu svaki izgovor bio po volji. A što je još mnogo važnije: Lilu Breval je već odavno nešto dugovao. Ova novinarka lista *Uest Frans*, koja se zapravo iz principa držala podalje od policijskih službenika – između ostalog i zato što je prilikom svojih istraživanja, uglavnom neuobičajenim metodama, često dolazila u sukob s policijskim i zakonskim propisima – nekako je stekla poverenje u njega. Dipen ju je poštovao i voleo.

Lilu Breval mu je više puta pribavila „izvesne informacije“. U slučaju ubijenog hotelijera u Pont Avenu pre dve godine, koji je na kraju zaokupio celu Francusku, ona je naposletku „pomogla“ Dipenu. Lilu Breval nije toliko bila uključena u svakodnevni novinarski posao koliko se specijalizovala za velika istraživanja i priče, uglavnom veoma bretonske priče. Istraživačko novinarstvo. Pre dve godine odigrala je važnu ulogu u otkrivanju šverca cigareta ogromnih razmera: 1,3 miliona cigareta bilo je skriveno u ogromnom betonskom stubu, koji je navodno trebalo da bude ugrađen u platformu za vađenje nafte iz mora.

Lilu Breval je sinoć pozvala Dipena i – što još nikad nije uradila – zamolila ga nešto: da malo pogleda „jedno određeno polje soli i jednu kolibu tamo“. Trebalo je da pogleda ima li „sumnjive buradi“, „plave plastične buradi“. Još nije mogla da mu kaže o čemu se radi, ali bila je „donekle sigurna“ da je u pitanju „nešto baš nelegalno“. Rekla je da će, pošto bude obavio inspekciju, što pre navratiti kod njega u komesarijat da bi mu objasnila sve što je o tome do sada doznala. Dipen nije ni najmanje razumeo o čemu se radi, ali posle nekoliko pitanja na koja mu nije odgovorila, u jednom trenutku je ipak promrmljao: „Dobro, hoću.“ Lilu Breval mu je, međutim, jutros rano faksom poslala skicu puta i samog mesta. Naravno, znao je da

je ono što radi protiv svih propisa, a dok se vozio, zbog toga je osećao čak i malu neprijatnost, što za njega nije bilo uobičajeno. Već ni čisto formalno nije smeo tu da dolazi, nego je trebalo da zamoli ovdašnju policiju da istraži stvar. Između ostalog i zato što departman Loara Atlantik, u kome su polja soli ležala, administrativno gledano nije više pripadao Bretanji – a pogotovo nije bio „njegov teren“ – otkad je u okviru „reformе upravnih struktura“, koja je sprovedena šezdesetih godina i koju su Bretonci mrzeli, Bretanja „legalizovanom silom“ podeljena i iscepkana. Kulturno, u svakodnevnom životu, kao i u svesti Francuza i celoga sveta, ovaj departman je, razume se, i danas bio potpuno bretonski.

Ali kratki trenutak sumnje brzo je proleteo. Dipen je Lilu Breval dugovao nešto, a on je takve stvari shvatao vrlo ozbiljno. Dobar policajac je upućen na to da mu ljudi s vremena na vreme čine usluge.

Komesar Dipen je stajao pored službenog vozila, nad kojim je svojom stamenom prilikom i širokim ramenima upadljivo štrčao. Da bude siguran, još jednom je bacio pogled na skicu. A onda je požurio putem, sledeći stazu obraslu travom. Već nakon nekoliko metara levo i desno su počeli da se pojavljuju prvi bazeni soli, ka kojima su se ivice puta strmo obrušavale, bez ikakvog prelaza. Metar, metar i po, procenio je Dipen. Bazeni su bili najrazličitijih boja – svetlobež, svetlosive, sivkastoplavičaste, zemljanobraonkaste, crvenkaste, svi ispresecani uskim glinenim nasipima i branama. Na rubovima su se šepurile ptice, koje su izgleda potpuno bešumno dolazile u potragu za hranom. Dipen nije imao pojma kako se zovu, poznavanje ptica bilo mu je veoma oskudno. Predeo je zaista bio uvrnut. Bela zemlja je, izgleda, samo danju pripadala ljudima, dok se uveče i noću ponovo u potpunosti vraćala prirodi. Bilo je tiho, nije se čuo nijedan zvuk osim čudnovatog cvrčanja u pozadini, za koje Dipen nije mogao da kaže da li potiče od cvrčaka ili od ptica. Bilo je skoro pomalo sablasno. Tek povremeno bi

se začuo krik svadljivog galeba, glasnika koji najavljuje da je more blizu.

Ideja da dođe ovamo možda je bila glupa. Čak ako bi i video nešto neobično – što se neće desiti – o tome bi odmah morao da obavesti ovdašnje kolege. Dipen je zastao. Možda bi trebalo da se odveze u Kroazik. I da zaboravi čudnu misiju. Ali obećao je Lilu Breal.

Dipenovo mozganje prekinuo je reski zvuk njegovog mobilnog telefona, koji je u ovoj meditativnoj tišini delovao još glasnije nego inače. Nevoljno ga je izvukao. Kada je video Nolvenin broj, lice mu se odmah razvedrilo.

„Da?“

„Dobar-are---are--kenguru“. Mala pauza, pa onda: „... zd... imate---put... zna... zva...?“

Veza se grozno prekidala i pucketala.

„Ne razumem vas, Nolven. Već sam u poljima soli i...“

„I--- između ob--- ja... navodno--- kengur --- znate.“

Dipen je mogao da se zakune da je već drugi put čuo reč „kengur“. Ali možda se i zbunio. Sada je govorio znatno glasnije.

„Ne – razumem – stvarno – nijednu – reč. Pozvaću – vas – kasnije.“

„--- samo --- esti... kasnije...“, veza se, izgleda potpuno prekinula.

„Halo?“

Nije bilo nikakve reakcije.

Dipen nije imao pojma šta je Nolven htela s onim australskim torbarom. Zvučalo je groteskno. Ali nije više hteo da o tome razbija glavu. Nolven je ovde, na kraju sveta, za njega nesumnjivo bila najvažnija osoba. I mada je povremeno imao osećaj da se i sam već pomalo „bretonizovao“, bez nje bi bio izgubljen. Nolvenin program zaista se zvao „bretonizacija“ u skladu s motom: „Bretanja: voliš je – ili odlaziš!“

Cenio je Nolvenin smisao za sve što je praktično i društveno, kao i njeno prosto beskrajno poznavanje regionalnih i lokalnih

prilika i zbivanja. Kao i njenu strast za pikanterijama i „dobrim pričama“. Ono s kengurom moralo je da bude tako nešto.

Dipen se već ponovo usredsredio na svoju malu misiju, ali telefon mu je opet zazvonio. Automatski se javio.

„Da li me sada razumete, Nolgen?“

Jedno vreme nije čuo ništa, samo glasno pucketanje.

A onda, iznenada, nekoliko reči koje su se donekle dobro razumele.

„Radujem se --- sutra, Žorže. Veoma.“

Kler. Bila je to Kler. Veza se odmah ponovo pogoršala.

„---oran--- ečera.“

„Da, doći ću sutra uveče. Da, naravno!“ Nastala je pauza. Bez ikakvog upozorenja, nakon nje je usledilo zaglušujuće krčanje. Sutra je Kler bio rođendan. Rezervisao im je sto u *Paleti*, njenom omiljenom restoranu, na šestom spratu. Velika porcija govedine na burgundski način, sa sočnom slaninom i mladim šampinjonima, koja se mnogo sati krčkala u najboljem crvenom vinu, pa je meso toliko meko da može da se jede kašikom. To je bilo iznenađenje, mada je pretpostavljao da je Kler odavno pogodila jer je kao i uvek davao previše nagoveštaja. Nameravao je da krene vozom u jedan po podne, tako da u šest bude u Parizu.

„Izgle... izme... da dođeš? Da li je... vek--- nesigurno?“

„Ne. Ne. Nikako. Ništa nije nesigurno! U šest sam tu! Već sam kupio voznu kartu.“

„Loše te... loše te---.“

„I ja tebe. Samo sam hteo da kažem da se mnogo radujem.“

Mislim, tome što ćemo se sutra videti.“

„--- samo --- jelo ---.“

„Sve sam već uredio, ništa ne brini.“

Dipen je ponovo govorio preglasno.

„--- riba --- kasnije.“

Ovo nije imalo nikakvog smisla.

„Zvaću-te-kasnije-Kler.“

„... možda... kasnije... posao... bolje...“

„Dobro.“

Prekinuo je vezu.

Nakon susreta u Parizu, krajem avgusta prošle godine, koji je bio veoma lep, počeli su redovno da se dopisuju i viđaju. Uglavnom spontano, prosto bi neko od njih doputovao brzim vozom. Da, ponovo su bili zajedno. Mada to nije eksplicitno rečeno. I mada još uopšte nije bilo zvanično, Dipen je već napravio katastrofalnu grešku da u trenutku nepromišljenosti to ovlaš nagovesti svojoj majci, koja je bila napadno oduševljena perspektivom da ipak dobije snahu za kojom je toliko dugo čežnula.

Kler se upravo vratila iz SAD, gde je prošla dodatnu obuku iz kardiohirurgije na čuvenoj Klinici Mejo. Proteklih sedam nedelja se, dakle, uopšte nisu videli, mada su često razgovarali telefonom. To je bez ikakve sumnje bio još jedan razlog Dipenovog lošeg raspoloženja u poslednje vreme. Kler se vratila tek pre dva dana. Što je, opet, bilo razlog njegovog današnjeg boljeg raspoloženja. Ali ipak je bio i pomalo nervozan. Onako. Uopšteno. Nije hteo ponovo da zabrlja sa Kler, onako kao prvi put. I voznu kartu je kupio još pre tri nedelje da bi bio sasvim siguran da mu se ništa neće isprečiti.

Pozvaće Kler čim bude stigao u Kroazik. I još jednom će na miru s njom popričati o planovima za sutra. Čim bude pojeo ribu list.

A ovde će sada da požuri.

Komesar Dipen je bio prilično siguran da je nekoga video. U blizini drvene barake. Samo nakratko, delić sekunde. Više je ličilo na senku koja je odmah nestala.

Komesar je usporio korak. Pomno je posmatrao okolinu. Od baraka ga je razdvajalo možda još nekih dvadeset metara. Put je vodio pored njih i činilo se da se odatle obrušava u jedan od bazena sa solju.

Dipen je zastao. Energično je prošao rukom kroz kosu na potiljku. Osećaj mu je govorio da nešto nije u redu. Situacija mu se uopšte nije dopadala.

Još jednom se pažljivo obazreo unaokolo. Objektivno nije mogao da vidi ništa što bi mu izgledalo sumnjivo. Šta ako je to bila samo mačka? Ili neka druga životinja? Šta ako je sve samo uobrazio? S obzirom na atmosferu koja je ovde vladala, ne bi ga začudilo. Možda je omamljujući miris mora, koji je ovde u solanama bio još intenzivniji, počeo da razvija svoje halucinogeno dejstvo.

Iznenada, bukvalno niotkuda, čuo je zujanje. Čudan, metalni zvuk visoke frekvencije. Usledio je kratak tup udar, nedaleko od njega. Jato ptica uzletelo je glasno krešteći.

Dipen je odmah prepoznao ovaj zvuk. Brzinom i s preciznošću kakve se ne bi očekivale od tako korpulentnog čoveka, istog trenutka bacio se na zemlju levo od sebe, na mesto gde se uski pojas trave spuštao ka bazenu za akumulaciju. Vešto se otkotrljao, pritom se postavivši tako da mu noge skliznu u bazen i da stopalima nađe u njemu uporište. Voda je bila duboka oko pola metra. Dipen je izvukao svoje oružje, zig zauer kalibra 9 mm, i instinktivno ga uperio u pravcu baraka. To je bilo vrlo daleko od savršenog zaklona, ali bilo je bolje nego ništa. Metak je udario desno od njega, ne baš daleko, i nije mogao da kaže odakle je došao, iz veće barake ili iz jedne od tri manje kolibe u blizini. Ništa nije video. Ama baš ništa. Misli su mu letele. U situacijama poput ove čovek ne razmišlja normalno, nego se hiljadu stvari meša u isto vreme. Jasna, oštra opažanja, refleksi, instinkti i delići misli grozničavo se splicu u ono što se uopšteno naziva „intuicijom“.

Dipen je morao da ustanovi gde se nalazi napadač. I nadao se da postoji samo jedan.

Mogao je da vidi tri kolibe, blizu jedna drugoj. Do one koja mu je bila najbliža, bilo je nekih deset metara. Strelac nije mogao da bude previše blizu jer inače ne bi promašio cilj.

Ponovo onaj visoki ton – i opet tup udar. Nedaleko od njega. Pa još jednom. Opet ptice koje su se uplašile i krešteći odletele u nebo. Dipen je skliznuo još malo dublje u bazen, sada je klečao u vodi koja mu je dopirala do stomaka. Četvrti put.

Ovoga puta metak ga je promašio možda za samo nekoliko centimetara. Osetio je nešto na levom ramenu. Imao je osećaj da svi hici dolaze iz jednog pravca. A onda se sve naglo utišalo. Možda je napadač tražio bolji položaj.

Dipenu je bilo jasno da nije rešenje da se ušanči u bazenu. Morao je da dela. Grozničavo je razmišljao. Možda je ovo jedinstvena prilika, u kojoj je faktor iznenađenja na njegovoj strani. Nadao se. Samo jedan jedini put.

Munjevitim pokretom iskočio je iz bazena, nanišanio u pravcu gde je naslućivao da se strelac nalazi i pritom pripucao onoliko brzo koliko mu je oružje dopuštalo. Na taj način jurišao je do prve kolibe. Kada je stigao, šaržer pištolja bio mu je potpuno prazan. Petnaest hitaca. Dipen je nekoliko puta duboko udahnuo i izdahnuo. Vladala je potpuna tišina. Komesar je bio čudnovato miran, kao i uvek kada postane opasno. Ali po čelu mu je ipak izbio hladan znoj. Nije imao kod sebe metaka za još jedan šaržer. Bili su u pregratku za rukavice u kolima, ali nije ih imao kod sebe. Imao je mobilni telefon, ali to mu u ovom trenutku nije pomagalo, mada je, naravno, trebalo brzo da pokuša da se javi.

Koliba pored koje je sada čučao bila je od jačeg talasastog lima, za koji je teško moglo da se kaže koliko je zaista jak. Dipen nije imao pojma ni gde su vrata. Ni da li su otvorena.

Ali to mu je verovatno bila jedina prilika. Nalazio se kraj jednog od dužih zidova. Najlogičnije bi bilo da vrata izlaze na put, dakle levo od njega. Znao je da ne može dugo da razmišlja. Pri ovom manevru na raspolaganju mu je bio samo jedan pokušaj.

Brzim, opreznim koracima išao je uz sam limeni zid, do ugla. Tu je zastao na trenutak. Sledećeg trenutka naglim

pokretom je skočio iza ugla. Tu je zaista ugledao vrata, brzo ih je otvorio, uleteo unutra i zalupio ih za sobom.

Sve je trajalo dve-tri sekunde. Napadač nije video Dipena, ili je stvarno bio iznenađen, ali činjenica je da nije pucao.

U kućici je bilo potpuno mračno. Poslednji ostaci večernjeg svetla dopirali su samo kroz pukotine na vratima.

Dipen je čvrsto držao kvaku. Kao što je i mislio, vrata nisu mogla da se zaključaju iznutra. Posegao je za mobilnim telefonom jer je to sada bilo najvažnije. Nolvenin broj bio je pretposlednji na ponovnom biranju. Mali displej osvetlio je zapanjujuće mnogo prostora. Dipen se brzo obazreo unaokolo. Prednja polovina kolibe bila je prazna, a u zadnjoj je bilo pet-šest velikih vreća i nekakve motke. A onda se ponovo zagledao u displej. Nije imao dometa.

Nemoguće. Baš ništa. Ni crtice. „Povezivanje nije moguće“. Rečenica je bila jasno i razgovetno ispisana na displeju. To mu je već bilo poznato: ovde, „na kraju sveta“, često ste zaista bili odsečeni od sveta, a stabilan domet telefoni su imali samo u većim mestima. Policijski radio mu je – zajedno s drugim šaržerom – bio bezbedno smešten u kolima jer ga Dipen, suprotno pravilima službe, skoro nikada nije nosio sa sobom. Možda bi na nekoj frekvenciji mogao da uspostavi vezu s nekim od kolega iz regiona. Na frekvenciji za hitne slučajeve sasvim sigurno, ali sada je to bilo svejedno. Nije ga imao kod sebe. A da će u ovo doba na ovom usamljenom mestu neko slučajno naići bilo je krajnje neverovatno.

„Kakvo sranje.“

Rečenica mu se omakla preglasno. Narednog trenutka razlegla se zaglušujuća lomljava metala i malo je nedostajalo da Dipen ispusti telefon. Hitac. Pa još jedan. I treći. Neprestano ista paklena buka. Dipen je zadržao dah. Nije imao pojma da li je lim zadržao metke. Pre svega ako je strelac bio pametan i više puta pucao u isto mesto. Trenutno nije mogao da utvrdi da je neki metak probio zid. A onda opet udarac metka o valoviti

lim, ovog puta s još većom bukom, pa se činilo da se napadač približava kolibi. I još dva puta, brzo jedno za drugim. Dipen je kleknuo i oslonio se laktovima o koleno, a pesnice je poturio pod kvaku. Ali i tako bi bilo teško sprečiti da neko otvori vrata. Imao je neuporedivo lošije karte. Ali ipak je morao da se nada da se napadač neće usuditi da uđe iz straha da će i on pripucati. Najednom je osetio snažan, tup udarac o vrata. To nije bio hitac, pre bi se reklo da je o vrata udarilo nešto krupno, a zatim se čula neka vrsta glasnog struganja. Kvaka na vratima se kratko zatresla. Neko je bio pred samim vratima, tek nekoliko centimetara od njega. Dipenu se učinilo da čuje glas, samo nekoliko tiho izgovorenih reči, ali nije bio siguran. A onda je ponovo zavládala tišina. Ni narednih minuta nije se desilo ništa. Situacija je bila depresivna. Nije znao šta će napadač sledeće da uradi, a nije imao ni izgleda da to ustanovi. Nije mogao ništa da preduzme. Samo da se nada da napadač neće pokušati da upadne u kućicu. On u svakom slučaju naslućuje da Dipenov mobilni telefon ovde nema stabilan domet i da ne može nikoga da pozove u pomoć.

Ali protivnik je najverovatnije malo pogledao unaokolo i otkrio policijski automobil. Ili negde na putu ima saučesnika koji bi mu za policijska kola odmah javio. Sve je to zavisilo od razmera onoga što se ovde događa.

Najednom, Dipen je začuo motor vozila, ne u neposrednoj blizini kućice, ali ne ni daleko od nje. Dok je išao ovamo, nigde nije video automobil. Motor je jedno vreme radio u mestu, a zatim su se kola odvezla. Dipen je mogao da ih čuje prigušeno, ali jasno. Šta se desilo? Da li je napadač pobegao? Ipak je zastao da obavi još nešto. Posle nekoliko metara kola su naglo zakočila. Dipen je čekao na zvuk vrata koja se otvaraju, ali ništa se nije desilo.

Iznenada mu je zazvonio mobilni telefon. Refleksnim pokretom dohvatio je uređaj.

„Halo?“, žurno je rekao prigušenim glasom.

Čulo se samo šuštanje i pucketanje.

„U pitanju je hitan slučaj. – Nalazim se u slanim bazenima Geranda – u jednoj kolibici. – Pucali su na mene. – Automobil mi je na jednom od sporednih puteva koji se odvajaju od Rut de Mara. Odatle sam išao pošljunčanim putem na zapad. – Halo?“

Dipen se nadao da je onaj ko ga je pozvao čuo bar nešto od ovih reči i da se pokrenuo na uzbunu. Ali to je bilo malo verovatno.

„Halo? Ovo je hitan slučaj“, sada je skoro vikao, i protiv svoje volje. „Na mene su pucali, ja...“

„--- samo pozovete, sto--- oko--- osam sati.“

Dipen nije mogao da prepozna iskrivljeni glas, ali reči „sto“ i „osam sati“ čuo je čudnovato jasno. Nemoguće. To mora da je *Palet*, povodom njegove rezervacije za sutra uveče. Možda Stefan, šef sale, koji je znao da je uvek bolje da Dipena podseti šta je tačno rezervisao.

„Policijski hitan slučaj – molim vas, pozovite komesarijat u Konkarnou. – Halo, Stefane?“

Očigledno da onaj ko je zvao nije razumeo ni reč. Ali Dipen je morao da iskoristi dometa, koliko god bio loš. Dok ga uopšte ima. Zaista, video se jedan jedini mali znak da ima prijema. Žurno je pritisnuo crveno dugme, a zatim brzo ponovljeni poziv, na Nolvénin broj mobilnog telefona. Telefon joj je zazvonio. Dipen je mogao jasno da čuje. Jednom. A onda se veza ponovo prekinula. Pokušao je ponovo, ali uzalud. Izbezumljeno je zurio u displej. I onaj majušni znak da ima dometa nestao je.

Sledećeg trenutka čuo je kako kola, čiji je motor sve vreme radio, odlaze i brzo se udaljavaju.

Dipen je ponovo spustio mobilni telefon na pod. Morao je da zadrži displej na oku, ali ništa se nije desilo. Kola se više nisu čula. Napustila su područje solana. Da li je bio samo jedan napadač, dvojica, ili čak više njih? Ako je bilo više od jednog, da li je neko ostao? Neko ko samo čeka da Dipen izađe iz kolibe? Da li su mu postavili zamku?

Bilo bi suviše rizično da sada pokuša da izađe. Moraće još da sačeka. Da izdrži još u ovoj zagušljivoj šupi, bez mogućnosti da bilo šta preduzme. Situacija još nije rešena.

Prošlo je deset sati uveče. Tokom beskrajno dugih pola sata nije se desilo ništa. Dipen se sve više i više znojio u svom nemogućem položaju, svaka dva ili tri minuta menjao je levu i desnu ruku da bi blokirao kvaku na vratima. Ubrzo je sve počelo da ga boli jer su mu šake, ruke i noge polako utrnule, sve dok u jednom trenutku nije počeo da ne oseća celo telo. S vremena na vreme u levom ramenu osetio bi jasan, probadajući bol. Mogao je da proceni da temperatura u kolibici iznosi preko trideset stepeni i činilo mu se da je kiseonik uglavnom potrošen.

Morao je da izađe odatle. Na telefonu se videlo da uopšte nema dometa. Morao je da reskira. Imao je plan. Oprezno je pokušao da pritisne kvaku i izađe.

Uzalud. Nije se pomakla ni milimetar. Napadač je blokirao kvaku. To su, dakle, bili oni čudni šumovi dok je neko petljao oko vrata. Spolja je nešto potureno pod kvaku. Dipen je drmao kvaku, najjače što je mogao, ali ništa se nije desilo.

Bila je blokirana. A napadač je verovatno bio već daleko.

Dipen se prosto urušio u sebe. Pomerio se malo udesno i opružio na podu kućice. Bio je deprimiran situacijom, ali osetio je i olakšanje što neposredna opasnost zasad izgleda ne preti.

Ležao je možda jedan minut, pokušavajući da pokrene utrnule noge i ruke i razmišljao šta sad da radi, kada je začuo nekakvo pucketanje. Donekle glasno. Nedvosmisleno. Bio je siguran da nije u pitanju nikakva životinja.

Napolju je nekoga bilo. Dipen se munjevitom brzinom vratio u položaj kojim je obezbeđivao vrata. Čuo je tiho mrmljanje. Prislonio je uvo na lim. Uz krajnji napor, pokušao je da čuje šta se događa.

Minut ili dva sve je ostalo mirno. A onda se najednom – Dipen se trgao – kroz noć razleglo vrlo glasno: „Govori policija. Ovo imanje je opkoljeno. Pozivamo vas da se odmah predate. Nećemo oklevati da upotrebimo vatreno oružje.“

Dipen je skočio i malo je nedostajalo da se saplete.

„Ovde sam! U ovoj kućici!“

Vikao je i pritom nekoliko puta udario o vrata.

„Komesar Žorž Dipen – Komesarijat policije Konkarnoa. U ovoj sam kolibi. Sam. Opasna situacija više ne postoji.“

Dipen je upravo hteo još jednom da pozove, ali onda je zastao. Šta ako je to samo finta? Ko je uopšte pozvao policiju? Megafon još ništa ne dokazuje. Zašto mu niko nije odgovorio. S druge strane – ako su stvarno bili policajci – kolege su najpre morale da sondiraju situaciju. Morali su da se uvere da zaista nema opasnosti.

Sledećeg trenutka kvaka na vratima se naglo trгла.

„Uklonili smo blokadu s vrata. Izađite s podignutim rukama i potpuno otvorenim šakama. Hoćemo da vam vidimo dlanove. Polako.“

Glas s limenim prizvukom je tokom kretanja pred vratima dolazio s izvesnog rastojanja, tako da su morale biti prisutne bar dve osobe.

Dipen je kratko razmislio, pa je povikao: „Identifikujte se. Moram da budem siguran da pripadate policiji.“

Odgovor je stigao odmah.

„Nemam nameru. A sad izađite.“

Ova reakcija verovatno je bila najbolji dokaz.

„Dobro, izlazim.“

„Kao što smo rekli: s rukama uvis i sasvim, sasvim polako.“

„Ja sam komesar Žorž Dipen, Komesarijat Konkarnoa.“

„Hajde, izlazi.“

Ton je bio leden.

Dipen je otvorio vrata. Jarko, oštro omeđeno svetlo palo je na kućicu, sigurno jedna od onih novih, jakih led lampi. Kratko

je zastao da bi bio siguran da čvrsto stoji na nogama. Sledećeg trenutka izašao je napolje bez oklevanja, desnom rukom zaklanjajući oči, a u levoju držeći mobilni telefon.

„Potreban mi je funkcionalan telefon. Moram odmah da telefoniram.“

Morao je da razgovara sa Lilu Breval. Odmah.

„Rečeno je: s rukama uvis. Ja...“ Glas se prekinuo. Narednog trenutka s desne strane prišla mu je jedna osoba.

„Šta vi tražite ovde? Šta je ovo kog đavola?“ Bio je to ženski, pomalo hrapav glas. Oštar, ali ipak potpuno pod kontrolom, čak ni previše glasan: „Šta se ovde desilo?“

Neko je podesio svetlo baterijske lampe s fokusiranog na difuzno, pa je Dipen mogao da skloni ruku s očiju.

Pred njim je stajala zgodna žena, visoka otprilike metar i sedamdeset pet centimetara, s tamnom talasastom kosom do ramena, u svetlozelenom odelu s pantalonama, tamnoj bluzi i elegantnim crnim čizmicama s priličnim potpeticama. U desnoj ruci držala je napola izvučeni zig zauer.

„Komesarka Silven Roz. Policijski komesarijat Geranda“. Mala pauza, a onda, naglašavajući svaki ton: „Departman Loara Atlantik.“

„Moram da telefoniram. Imate li satelitski telefon?“

„Za razliku od komesarijata Konkarnoa, mi prilikom svojih intervencija nosimo neophodnu opremu – šta ste tražili ovde? I kakva je to bila neprofesionalna akcija?“

U poslednjem trenutku, pre nego što mu se omaklo nekoliko nepristojnih reči, Dipen je uspeo da se sabere.

„Ja – ko vas je obavestio da sam ja...“, nakratko je zastao, „da se nalazim ovde?“

„Svoj spas možete da zahvalite jednom kelneru iz Pariza. Pozvao vas je zbog vaše rezervacije za sutra uveče. Nije, doduše, mogao da vas razume, ali mislio je da je čuo reč pucali, pa je za *svaki slučaj* pozvao policiju u Šestom arondismanu. A oni su se za *svaki slučaj* javili nama. Očigledno vas se još sećaju, mora

da je vaš odlazak bio spektakularan. A mi smo onda za svaki slučaj navratili ovamo“, naglo je promenila ton. „Šta radite u solanama? I kako ste dospeli u ovu kolibicu? O čemu se radi? Sada ćete mi sve ispričati, do detalja. A pre toga nećete uraditi ama baš ništa.“

Dipen bi bio impresioniran da se u njemu tokom proteklog sata nije nagomilao ogroman gnev, koji je već nadmašio sva druga osećanja, pa čak i osećaj nemoći i bolove u rukama, nogama i ramenima. Bio je besan – na svoje mučitelje, na celu ovu situaciju, ali pre svega: na sebe. Znao je da je ispaao pravi idiot. Hteo je da zna ko je na njega pucao. I o čemu se tu uopšte radi?! I on je imao ista pitanja kao i komesarka. Ali ako se od njega traži izveštaj o zbivanjima, neće moći da odgovori ništa. Morao je odmah da dozna šta je to što Lilu Breval zna a juče mu je prećutala.

„Dajte mi satelitski telefon“, insistirao je.

„Neću uraditi ama baš ništa pre nego što mi sve ne ispričate.“

Ta rečenica izgovorena je najmirnijim mogućim glasom.

„Ja...“, prekinuo ju je Dipen. Razumeo je koleginicu – ni on se ne bi ponašao drugačije na njenom mestu – ali nije imao vremena za sve ovo.

„I šta ćete da radite, da me ovde uhapsite?“

„To, nažalost, ne mogu. Ali odmah ću vas odvesti u bolnicu u Gerand. I neću se odmicati od vas ni milimetar dok sve ne doznam. Imam nešto protiv pucnjave na svojoj teritoriji. Videli smo veliki broj čaura od metaka, mora da je bila baš lepa akcija. Služba za obezbeđivanje tragova će sve to pogledati – a ja se nadam da nećete odlučiti da mi usporite istragu. Sigurno će vam biti milo da dobijete policajca za službeni nadzor.“

U međuvremenu se okupilo desetak policajaca, svi naoružani teškim baterijskim lampama. Odavno se potpuno smrklo. Jedno za drugim, putem su došla dva policijska vozila koja su brzo stigla do kolibice. Njihovi oboreni farovi jarko su osvetlili mesto događaja.